

2-1-1989

หลักสูตรแพทย์ 'แนวใหม่'

ดิลก เย็นบุตร

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjjournal>

Part of the [Medicine and Health Sciences Commons](#)

Recommended Citation

เย็นบุตร, ดิลก (1989) "หลักสูตรแพทย์ 'แนวใหม่'," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 33: Iss. 2, Article 1.
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjjournal/vol33/iss2/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

หลักสูตรแพทย์“แนวใหม่”

ดิลก เย็นบุตร*

หลักสูตรการศึกษาแพทยศาสตร์ ในระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แม้ว่าจะใช้ได้ดีทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตแพทย์มาเป็นเวลานานก็จริง แต่มีปัญหาที่จำเป็นต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขอยู่หลายประการ ปัญหาสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ เช่น

ปัญหาความยืดเยื้อของหลักสูตร ปัญหานี้เกิดขึ้นจากการมีความเจริญของความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นในอัตราสูง ความรู้เก่าก็ล้าสมัยไป มีความรู้ใหม่ ของใหม่เข้ามาแทนในอัตราที่เร็วขึ้นตามไปด้วย เหตุนี้ทำให้จำเป็นต้องมีอาจารย์ผู้รู้ “เฉพาะทาง” เกิดขึ้น เกิดการแบ่งเวลาในหลักสูตรเป็นวิชาเล็กย่อย ๆ มากขึ้น และจำเป็นต้องเบียดเสียดเวลาสอนกัน อาจารย์แต่ละท่านจะมีความรู้สึกว่าเป็นต้องใช้เวลาสอนในหลักสูตรเพิ่มขึ้น จึงจะพอให้ผู้เรียนได้เรียนความรู้เท่าที่จำเป็น ในการเป็นแพทย์ได้ครบถ้วน

ปัญหาข้อต่อไปคือ ทรศณะในเรื่องของเนื้อหาวิชาแพทย์ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่เดิมหลักสูตรแพทย์เน้นการรักษาโรคเป็นหลัก จึงใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ชีววิทยาทางการแพทย์เป็นแนวทางสำคัญ ปัจจุบันแนวคิดนี้ได้เปลี่ยนไป มีวิชาอื่นเข้ามาผสมผสานในหลักสูตรด้วย เช่น สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ ฯลฯ โดยตระหนักกันแล้วว่าสุขภาพนั้นได้รับอิทธิพลมาจากนิเวศน์วิทยาของสังคมมาก แพทย์จึงต้องศึกษาวิชาที่เป็นปัจจัยของสังคมโดยรอบ รวมทั้งจะต้องคำนึงถึงหน้าที่แพทย์อื่นที่สำคัญ นอกเหนือไปจากการรักษาโรคได้แก่การป้องกันโรค และการเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนด้วย

ปัญหาอีกข้อหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตรแพทย์คือ บทบาทของแพทย์ในปัจจุบันและอนาคต ที่จะมีต่อชุมชนว่าจะเน้นบทบาทอะไร จะเป็นผู้ให้บริการสังคมหรือจะเน้น การ

ลงทุนและผลกำไรที่จะได้ ซึ่งหลักสูตรแพทย์และการดำเนินการเรียนการสอนก็จะต้องมุ่งไปในทางที่จะหล่อหลอม ทิศนคติของผู้เรียนให้ไปในทางที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อที่จะแก้ปัญหาเหล่านี้ และเพื่อที่จะผลิตแพทย์ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงทั้งเนื้อหาและระบบการเรียนการสอนเสียใหม่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ตัดสินใจใช้ระบบการเรียนการสอนวิธีใหม่ ซึ่งมีการทดลองใช้ในต่างประเทศ มาแล้วได้ผลดีตามความมุ่งหมาย ประมาณ 25 สถาบันทั่วโลก วิธีนี้ใช้ระบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning)** เรียนโดยแบบบูรณาการ (Integration) โดยจัดการศึกษาเป็นกลุ่มย่อย และเน้นการเรียนโดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) มุ่งสร้างคุณสมบัติให้ผู้เรียนมีการใฝ่รู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

การเรียนในระบบนี้ไม่เน้นที่วิชา หรือสาขาวิชาตามวิธีเดิม แต่จะเรียนโดยบทเรียนที่ใช้ปัญหาทางสุขภาพของผู้ป่วยหรือชุมชนเป็นตัวตั้ง ล่อให้ผู้ศึกษาขวนขวายหาความรู้ไปตามเรื่องราวที่เป็นปัญหานั้นในทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพร้อมกันไป ทั้งทางกว้างของการครอบคลุมของเนื้อหา และทางลึกของความรู้พื้นฐานในแต่ละหัวข้อเรื่องที่พาดพิงไปถึง

แต่ละปัญหาบทเรียน จะชักนำผู้เรียนเข้าสู่ปัญหาของการเจ็บป่วย ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ครอบครัว ปัญหาของชุมชน รวมทั้งระบบการให้บริการสาธารณสุขของชุมชน นอกจากนั้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจถึงแต่ถึงเรื่องของชุมชน รวมทั้งระบบการบริหารสาธารณสุขในระดับต่าง ๆ ของชุมชน หลักสูตรจึงได้เน้นการใช้สถานที่จริงใน

* ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** Problem-based learning is a process where by a student learns by utilizing a problem as a stimulus to discovse the information needed to understand the problem and hasten its solution.

ชุมชนเป็นฐานที่ตั้งของการศึกษาส่วนหนึ่งร่วมกับการใช้
ฐานในโรงพยาบาลใหญ่ด้วย

จึงเป็นที่คาดหวังได้ว่าคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะได้วิธีการเรียนการสอนตามหลัก

สูตรใหม่นี้ ซึ่งจะตอบสนองต่อปัญหาของการศึกษาแพทย-
ศาสตร์ ให้บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาแพทยศาสตร์
ตามข้อสรุปของการประชุมการศึกษาแพทยศาสตร์แห่งชาติ
ครั้งที่ 5 (พ.ศ. 2529) ได้ครบถ้วนต่อไป